

a-märkt

FILMTIPS

SAMTAL & ÖVNINGAR

INNEHÅLL

Varför A-märkt?.....	sid.3
The breadwinner.....	sid.4
När Marnie var där.....	sid.6
Modig.....	sid.8
Rum 213.....	sid.10
Fler A-märkta filmer för förskolan och åk.1.....	sid.11
En katt i Paris.....	sid.12
Sameblod.....	sid.14
Fler A-märkta filmer för Gymnasiet.....	sid.16
Fler A-märkta filmer Klassiker.....	sid.17
Vildhäxan.....	sid.18
Spider thieves.....	sid.20
Fight girl.....	sid.22
Dröm vidare.....	sid.24
Vill du veta mer?.....	sid.26

VARFÖR A-MÄRKT?

A-märkt började som en reaktion på den tydligt mansdominerade filmbranschen i USA under 1980-talet. Serietecknaren Alison Bechdel skapade en komisk seriestrip där två personer går på bio och ställer sig tre frågor angående filmen: 1) Innehåller filmen två namngivna kvinnliga karaktärer? 2) Om svaret på den första frågan är ja, pratar kvinnorna med varandra? 3) Pratar de om något annat än män? Är svaret på alla tre frågorna "ja" anses filmen vara "approved", vilket betyder "godkänd" på svenska. Dessa frågor kallas för Bechdeltestet och ligger till grund för a-märkningen.

I Sverige initierades A-märkt av bigrafföreståndaren Ellen Tejle som en form av konsumentupplysning för biografer, festivaler, tidningar och filmtjänster. A-märkningen bidrar till att främja en jämlik könsfördelning på den vita duken samtidigt som man vill kasta ljus på representationsfrågor inom film.

Det finns ett engelskt ordspråk som lyder "You can't be what you can't see". A-märkt initiativet utmanar utdaterade samhällsnormer och ifrågasätter vilka som hörs och syns mest i medievärlden. Berättelser behöver synliggöras ur nya synvinklar och med nya perspektiv för ett blomstrande och demokratiskt samhälle. Genom att visa mångfasetterad film för barn och unga bidrar man till att väcka nya perspektiv till liv.

THE BREADWINNER

Regi: Nora Twomey
Bilder från www.thebreadwinner.com

Tolvåriga Parvana bor i Afghanistan med sin familj. När hennes pappa blir tillfångatagen av talibanerna blir Parvana ensam med sin mamma Fattema, sin syster och lillebror. För att rädda sin familj klipper hon av sig håret och utger sig för att vara en pojke, vilket gör att hon kan röra sig mer fritt i staden för att kunna försörja sin familj.

När Parvanas pappa blir tillfångatagen beger sig Parvana och hennes mamma till fängelset för att lämna in en skriftlig protest. Parvanas mamma Fattema blir misshandlad utanför fängelset för att hon vistas utomhus utan sin make. Parvana hjälper sin blåslagna mamma hem igen, väl hemman får mamma läka sina sår och systrarna tvingas själva ta hand om sin lillebror. Eftersom familjen knappt har någon mat beslutar Parvana sig för att klippa av sitt hår. På så sätt kan hon röra sig fritt på gatorna utklädd till pojke.

En dag möter Parvana sin gamla skolkamrat Shauzia som drömmer om att lämna Kabul

“Utklädd till pojke kan Parvana röra sig på marknaden och handla ris, linser och russin till sin hungriga familj. Hon inser att som pojke kan hon röra sig fritt och upptäcka nya platser i staden som hon tidigare varit förbjuden att vistas på.”

och resa till stranden långt bort från sin elaka pappa. Fler möjligheter öppnar upp sig när Shauzia, också utklädd till pojke, introducerar Parvana till platser dit endast pojkar tillåts gå.

Parvana vill inget annat än att hitta och få hem sin pappa.

För att få ihop till familjens levebröd försöker Parvana sälja familjens sista värdesaker på den lokala marknaden, vilket inte går så bra.

En dag dyker Razaq upp på marknaden och ber Parvana att läsa ett brev för honom. Parvana som både kan läsa och skriva hjälper honom. Som tack får hon senare en slant. De ses flera gånger på marknaden och en vänskap tar form.

Mamma Fattema skriver till sin kusin och ber om hjälp att fly från det krigsdrabbade Kabul. En arg man knackar på familjens dörr och drar med sig alla i familjen utom Parvana som är på jakt efter att frita sin far.

Parvana anförtror sig till Razaq och berättar klätt ut sig till pojke. Hon ber honom om hjälp att hitta sin pappa i fängelset. Razaq hjälper henne att hitta och återfå sin pappa trots att han själv blir skadeskjuten av en väktare.

"I de nya kläderna blir Parvana någon annan, har du själv önskat att du vore någon annan?"

FRÅGOR ATT STÄLLA EFTER FILMEN

Parvana är instängd hemma tillsammans med sina syson och sin mamma nästan hela tiden. Hur tror du att hon känner sig? Vad skulle du ha tyckt om det?

Pappan blir bortförd av talibaner som stormar in i deras hem. Hur tror du att det kändes för dem att militären störtade in i deras hem? Varför tror du att det hände? Vad tror du hände med Parvanas pappa? Hur går det till i Sverige när någon blir arresterad?

Vilka slags kläder hade Parvanas mamma på sig när hon gick ut? Vad är skillnaden på en burka och en jhbab?

I de nya kläderna blir Parvana någon annan. Har du själv önskat att du vore någon annan? Har du haft på dig kläder som gjorde att du kände dig annorlunda?

Vad tror du kommer hända med familjen? Hittar de tillbaka till varann?

PRAKTISKA ÖVNINGAR ATT GÖRA EFTER FILMEN

Både Parvana och Shauzia har framtidsdrömmar. Skriv, rita ner dina egna drömmar. Gör en animerad film om vad dina drömmar innehåller.

Parvana berättar sagor för sin lillebror. Skapa din egen saga och teckna den. Skapa karaktärer och en handling - inkludera ett hinder i sagan, en konflikt som huvudkaraktären måste lösa.

Filmen utspelar sig år 2001 i ett krigsdrabbat Afghanistan. Krig leder till att många måste fly från sina hem. Prata med någon om krig. Hur tror du att det skulle vara om du själv var tvungen att fly från ditt hemland? Har du mött någon som varit på flykt? Hur tror du att du skulle må om du blev tvungen att lämna ditt hem?

Prata om jämställdhet. Varför tror du att flickor lever ett begränsat liv i Afghanistan? Hur skulle du känna om du inte kunde gå ut och röra dig fritt? Har du själv någon gång känt dig begränsad av samhället? Hur ser det ut i Sverige? Är det jämlikt mellan pojkar och flickor?

OM FILMEN

Tema: Jämställdhet/genus, litteratur på film, sagor och äventyr,

Språk: Engelska

Land: Irland, Kanada, Luxemburg

Ålder: Åk. 6-8

Produktionsår: 2017

Regi: Nora Twomey

Längd: 95 min

Tillåten från: 11 år

Distribution: Folkets Bio

NÄR MARNIE VAR DÄR

EN FILM OM ENSAMHET OCH
VÄNSKAP

Regi: Hiromasa Yonebayashi

Bilder från TriArt

Anna är 12 år och lider av astma. Hennes adoptivmamma skickar henne till släktingar på landet under sommaren för att Anna ska få andas frisk luft och råda bot på sin astma. Annas föräldrar dog i en bilolycka när hon var liten och hon bär på ett stort vemod inom sig. På plats i den tråkiga lilla byn ger sig Anna ut på egna strövtåg och möter den mystiska flickan Marnie som bor i den gamla öde herrgården vid träsket.

Anna är en sorgsen flicka som bär mycket vemod inom sig. Hon har inga vänner och fördriver tiden i den lilla byn i Hokkaido med att dagdrömma och teckna i sitt ritblock. En dag möter hon den mystiska flickan Marnie som bor i den öde herrgården vid det stora träsket. Marnie är snäll och dömer inte Anna utan låter henne vara den hon är. De blir snabbt vänner.

Anna och Marnie tillbringar mycket tid tillsammans, men bara på speciella tider när Anna kan ta sig över vattnet till herrgården. Ibland får hon hjälp av den tystlåtna fiskaren Toichi som rör henne över vattnet. Det vilar en spöklik stämning över herrgården tidvis och ibland är den full av liv och fest.

Anna känner att det är något som är annorlunda med Marnie. Något som får henne att fundera kring vem Marnie egentligen är. Anna tycker att den gamla herrgården är bekant på något vis.

I herrgården möter Anna även den yngre flickan Sayaka som berättar gamla historier om huset och dess tidigare ägare. Anna gör nya upptäckter varje dag.

FRÅGOR ATT STÄLLA EFTER FILMEN

Anna grubblar över livet och känner sig ofta sorgsen. Varför tror du att hon känner så? Har du någon gång känt dig sorgsen? Ibland kan man känna sig sorgsen utan någon riktigt förklaring. Hur skulle du hjälpa någon som mår dåligt?

Anna och Marnie blir goda vänner. Prata om vänskap, vilka egenskaper tycker du att en vän ska ha? Hur skulle du vilja vara som vän?

En vän kan vara en jämnårig i klassen, en person du känner, en vuxen, ett husdjur eller kanske ett syskon eller en släkting. Vad är det bästa med att ha en kompis tycker du? Hur känns det att inte ha en kompis?

PRAKTISKA ÖVNINGAR ATT GÖRA EFTER FILMEN

Läs boken "När Marnie var där" av Joan G. Robinson. Jämför filmen och boken. Hur skiljer de sig från varann?

Rita/måla en scen från filmen som du minns extra mycket. Varför minns du just den scenen tror du? Hur känns det när du tänker på just den scenen?

Skapa din egna anime-karaktär. Du kan ladda ner en karaktärsmall på Film i Dalarnas hemsida. Rita sedan hur din karaktär ser ut på ett papper.

Filmhandledning

Den här filmen har en fördjupande filmhandledning på www.filminstitutet.se

OM FILMEN

Tema: litteratur på film , sagor och äventyr,

Språk: Japanska

Land: Japan

Ålder: Åk.6, Åk.7-9

Produktionsår: 2015

Regi: Hiromasa Yonebayashi

Längd: 103 min

Tillåten från: Barntillåten

Distribution: TriArt

"Anna och Marnie blir goda vänner. Prata om vänskap, vilka egenskaper tycker du att en vän ska ha?"

MODIG

EN FILM OM ATT BRYTA
TRADITIONER

Regi: Mark Andrews, Brenda Chapman, Steve Purcell
Bilder från Walt Disney

Modiga Merida är en skotsk prinsessa och tillhör klanen Dun Broch. Hon är inte alls intresserad av att vara prinsessa utan tillbringar mest sin tid i skogen där hon skjuter pilbåge. Men hennes mamma drottning Elinor vill att Merida ska lära sig sina förpliktelser som prinsessa. Hon ska gifta sig med någon av lordernas söner tycker drottningen och bjuder in klanerna för att tävla om Meridas hand.

Det arrangeras en bågskyttetävling mellan kungasonerna för att tävla om ett giftemål med Merida. En av sönerna träffar mitt i prick men Merida som har smugit in sig själv i tävlingen väljer att skjuta själv och träffar alla måltavlorna mitt i prick och klyver dessutom kungasonens pil på mitten. Drottning Elinor blir rasande och Merida står inte ut med sin mamma och rymmer ut i skogen.

Ute i skogen träffar Merida på en häxa som ger henne möjligheten att ändra sitt öde. En trollformel gömd i en kaka som ska förändra drottning Elinor. Merida har ingen aning om på vilket sätt drottningen kommer att förändras men desperat efter en förändring tar hon med sig kakan tillbaka till slottet.

När drottning Elinor äter den förtrollade kakan förvandlas hon till en björn. Merida inser sitt misstag och hon har bara två dagar på sig att förvandla tillbaka sin mamma annars kommer hon att förbli en björn för evigt.

En film om att bryta traditioner, respektera varandra och att växa upp genom att frigöra sig.

FRÅGOR ATT STÄLLA EFTER FILMEN

Både Merida och hennes mor Elinor har hett temperament. De blir ofta osams kring gamla familjetraditioner som Merida vägrar följa. Varför tror du att mor och dotter bråkar? Hur kan de bli bättre på att hålla sams? Hur känner du när du blir osams med en familjemedlem eller en kompis?

Merida väljer att gå sin egen väg och bryta gamla familjetraditioner. Hon är modig som vågar stå upp för sig själv. Hur tror du att det känns att inte lyssna på sin familjs traditioner? Vad tycker du om att Merida ska giftas bort till en av klanmännens söner? När vet man att man är kär i någon?

Merida älskar sin mamma trots att de inte alltid kommer överens. Vad tror du att Elinor och Merida lär sig när Elinor blir förvandlad till en björn? Hur tror du att det känns för Elinor?

PRAKTISKA ÖVNINGAR ATT GÖRA EFTER FILMEN

Vad är en klan? Sök på internet om olika skotska klaner. Rita din egen klanflagga och prova att sy en kilt tillsammans med en vuxen.

Bygg ett slott av kartong, måla och rita egna karaktärer i papper. Animera sedan en egen historia om en modig prinsessa.

Skriv ett kärleksfullt brev till en familjemedlem eller en kompis. Berätta varför du tycker om hen och egenskaper som du gillar med personen. Ge brevet till personen.

Rita den scen du minns bäst från filmen. Berätta varför du kommer ihåg just den scenen.

OM FILMEN

Tema: Jämställdhet/genus, sagor och äventyr

Språk: Engelska

Land: USA

Ålder: Åk. 3-5 , Åk. 6-8

Produktionsår: 2017

Regi: Mark Andrews, Brenda Chapman, Steve Purcell

Längd: 100 min

Tillåten från: 11 år

Distribution: Walt Disney

"De tre kompisarna Elvira, Meja och Bea är ganska olika. Hur skulle du beskriva dem? Vem känner du mest igen dig i? Varför tror du att rollfigurer på film ofta är så tydligt olika?"

RUM 213

Regi: Emelie Lindblom
Bild från Folkets Bio

Det spökar på kollot. Filmatseringen av Ingelin Angerborns populära bok Rum 213 är en mysig rysare för mellanstadiet, där spökerier blandas med korvgrillning och kompistrubbel. Blyga Elvira måste utmana sina rädslor både i vardagen med de nya kollokompisarna, och i mötet med spökflickan Mebel. Rum 213 är en spännande film som lockar till samtal om vänskap och identitet.

Elvira är tolv år och oroar sig för det mesta – som för att åka på kollo för första gången. När kompisen Sibel blir sjuk och inte kan följa med vill Elvira helst stanna hemma, men det går hennes mamma inte med på.

På Björkuddens kollo tussas Elvira ihop med jämnåriga Bea och Meja som ska bli hennes rumskompisar. När en vattenläcka uppstår i deras rum får de flytta in i rum 213, som har stått låst och oanvänt i många år.

Konstiga saker börjar hända i rummet på nätterna, tjejerna startar en utredning och försöker hitta ledtrådar om vem eller vad det är som spökar i deras rum.

FRÅGOR ATT STÄLLA EFTER FILMEN

När barnen kommer till kollot delar de genast upp sig i tjejgäng och killgäng. Vad beror det på? Känner du igen dig i det – varför/varför inte? Hur tycker du att killarna och tjejerna skildras i filmen? Vad finns det för fördelar med att ha kompisar som är både tjejer och killar?

Under tipsrundan säger Kevin att "tjejer är feigare än killar, det är vetenskapligt bevisat". Varför säger han så? Hur bemöter man någon som säger att något är "vetenskapligt bevisat"? Hur fungerar källkritik? Har du råkar på liknande beskrivningar av killar och tjejer? Hur tänker du kring sådana beskrivningar?

PRAKTISKA ÖVNINGAR ATT GÖRA EFTER FILMEN

Skriv, rita eller podda och berätta om en gång när du blivit riktigt rädd/skrämd.

Filma en scen ur en skräckfilm med hjälp av en telefon eller surfplatta.

Gör ditt eget spökslime enkelt genom att koka ihop vatten, potatismjöl och karamellfärg i en kastrull. Tillsätt lite olja om du vill ha blankt slime.

Spökpysel för Halloween kan du göra enkelt med toarullar, lite färg, tråd eller annat "skräp" du har hemma.

OM FILMEN

Tema: Jämställdhet/genus, litteratur på film, sagor och äventyr, tonår/skola/sex

Språk: Svenska

Land: Sverige

Ålder: Åk. 3-5, Åk. 6-8

Produktionsår: 2017

Regi: Emelie Lindblom

Längd: 95 min

Tillåten från: 11 år

Distribution: Folkets Bio

BAJSFILMEN

Bajsfilmerna är en animerad film av Pernilla Stafeltes filosofiskt inspirerade böcker om livet, kärlek, hår, våld, döden, skräck och bajs. Karaktärerna Dolores och Gunellen är väldigt olika. Ändå är de bästa vänner och bor tillsammans. En dag bestämmer sig Gunellen för att resa ut i världen.

MÄRTA PROPPMÄTT

Guldfisken Märta Proppmätt är ständigt hungrig och det försätter henne i ett dilemma. När akvariet där hon bor får fler invånare blir det svårare för Märta att bara äta och bajs sig igenom tillvaron. Plötsligt är de flera som ska dela på resurserna och städuppgifterna.

PIRRET

Femåriga Sara upptäcker en dag att hon kan flyga. Det pirrar till i magen, och så lyfter hon. Men hennes mamma är mest är bekymrad över vilken kroppslig åkomma som kan ligga bakom detta fenomen. Sjukhusets professorer gnuggar händerna av förtjusning inför det unika barnet, men trots omfattande undersökningar visar det sig inte alls så lätt att hitta det speciella pirret.

SIV SOVER VILSE

Filmerna är baserade på Pija Lindenbaums bilderbok "Siv Sover Vilse". Den handlar om Siv och hennes nya vän Cerisia. Siv ska för första gången sova över hos hennes nyfunna vän, men under natten händer det ovanliga saker. Det blandar ihop både verklighet och fantasi. Mitt i natten försvinner Cerisia och Siv börjar bli lite rädd. Det dyker då upp två grävlingar som motvilligt ska hjälpa Siv att hitta Cerisia.

INSIDAN UT

Jenny Lever tillsammans med sin familj i en småstad i USA. En dag beslutar familjen att de måste flytta till den stora staden San Francisco för att hennes pappa fått ett nytt jobb. I Jennys hjärna pågår det hårt arbete i huvudkontoret där det bor fem känsloraktörer som styr hennes handlingar. I kontrollrummet i huvudkontoret finns både Glädje, Rädsla, Ilska, Avsky och Vemod. Jenny och hennes känslor kämpar med att växa upp i en ny stad, ny skola och ett nytt liv. Det blir mycket att hantera för känslorna och det börjar hända saker både för Jenny och för karaktärerna i huvudkontoret.

FLER A-MÄRKTA FILMER

FÖR FÖRSKOLAN
& ÅRSKURS 1-3

BILD: SF STUDIOS

BILD: FOLKETS BIO

BILD: FOLKETS BIO

EN KATT I PARIS

Regi: Alain Gagnol & Jean-Loup Felicioli
Bilder från Folkets bio

Katten Dino lever ett dubbelliv i Paris. På dagarna är han hemma hos sin lilla ägare Zoé, medan hennes mamma är på sitt jobb som polis. Men på nätterna däremot ger sig Dino ut på stöldturné med en godhjärtade tjuven Nico. En kväll följer en nyfiken Zoé efter Dino för att se vad han gör på sina nattliga strövtåg.

Zoé pratar inte efter ett trauma tidigt i livet, som sällskap och bästa vän har hon katten Dino. Dino älskar Zoé och brukar ge henne små presenter i form av döda ödlor som han jagat själv. På dagarna är Zoé hemma med den klåfingriga barnflickan Claudine som är bestämd och stinker av sin starka parfym. Claudine avskyr katten Dino och skrämmer iväg honom från sin favorit fåtölj.

På nätterna när alla sover smyger Dino ut i staden, han besöker sin hemliga vän tjuven Nico som alltid väntar på honom och de ger sig ut tillsammans där de hoppar från tak till tak och smyger sig in i hus och stjälar värdesaker.

"När Zoés mamma upptäcker att hon har ett nytt armband frågar hon vart det kommer ifrån, Zoé visar att Dino kom hem med det."

Nico ger katten Dino ett stulet diamantarmband med fiskar på i gåva och Dino tar det med hem till matte Zoé och ger det till henne. När Zoés mamma upptäcker att hon har ett nytt armband frågar hon vart det kommer ifrån, Zoé visar att Dino kom hem med det. Jeanne förklarar att det tillhör någon annan som säkert saknar armbandet.

När Zoé nyfiket följer efter Dino en kväll råkar hon av misstag höra den onda skurken Costa prata med barnflickan Claudine som avslöjar viktigt information som hon snott från Jeannes hemliga

polisapper. Det handlar om den hemliga transporten av den värdefulla "Kolossen från Nairobi". Costa och hans kumpaner planerar att stjäla Kolossen.

Zoé som gömt sig och lyssnat blir rädd och faller av misstag genom ett plank. Claudine och skurkarna upptäcker henne och skriker att de måste fånga henne innan hon skvallrar för mamma Jeanne. Zoé flyr springandes på hustaken så fort hon kan men skurkarna närmar sig allt snabbare.

Nico uppfattar Zoés flykt och tar henne på sin rygg och springer. Men trots uppoffrande strapatser genom staden blir tillslut både Nico och Zoé tillfångatagna. Zoé fångas av Costa och hans kumpaner och Nico hamnar i händerna på mamma Jeanne som börjar ana oråd när Nico förklarar att Zoé är i fara.

När mamma Jeanne och Nico tar hjälp av katten Dino som kan lukta sig fram till Claudines starka parfym kan de överlista skurkarna och sätta alla, inklusive Claudine bakom lås och bom.

"Poliserna i filmen fångar tjuvar och skurkar, men poliser gör mer än bara fångar banditer. Kan du återge något som poliserna gör i filmen?"

FRÅGOR ATT STÄLLA EFTER FILMEN

Zoés pappa har blivit mördad av skurken Costa. I sorgen och traumat efter att ha förlorat sin pappa slutar Zoé prata. Hur tror du att hjärtesorg känns? Prata om hur det är att sakna någon.

Beskriv Costa. Varför tror du att han blivit en sådan skurk?

Katten Dino smyger ut på nätterna och Zoé och mamma Jeanne undrar vad han gör. Skriv en dagbok ur Dinos synvinkel, vad gör han på nätterna? träffar han någon? vad ser han? hör han något?

Vad tror du att polisen i Sverige gör i sitt arbete? Vad kan de hjälpa till med? Vad är det bästa med att det finns poliser?

PRAKTISKA ÖVNINGAR ATT GÖRA EFTER FILMEN

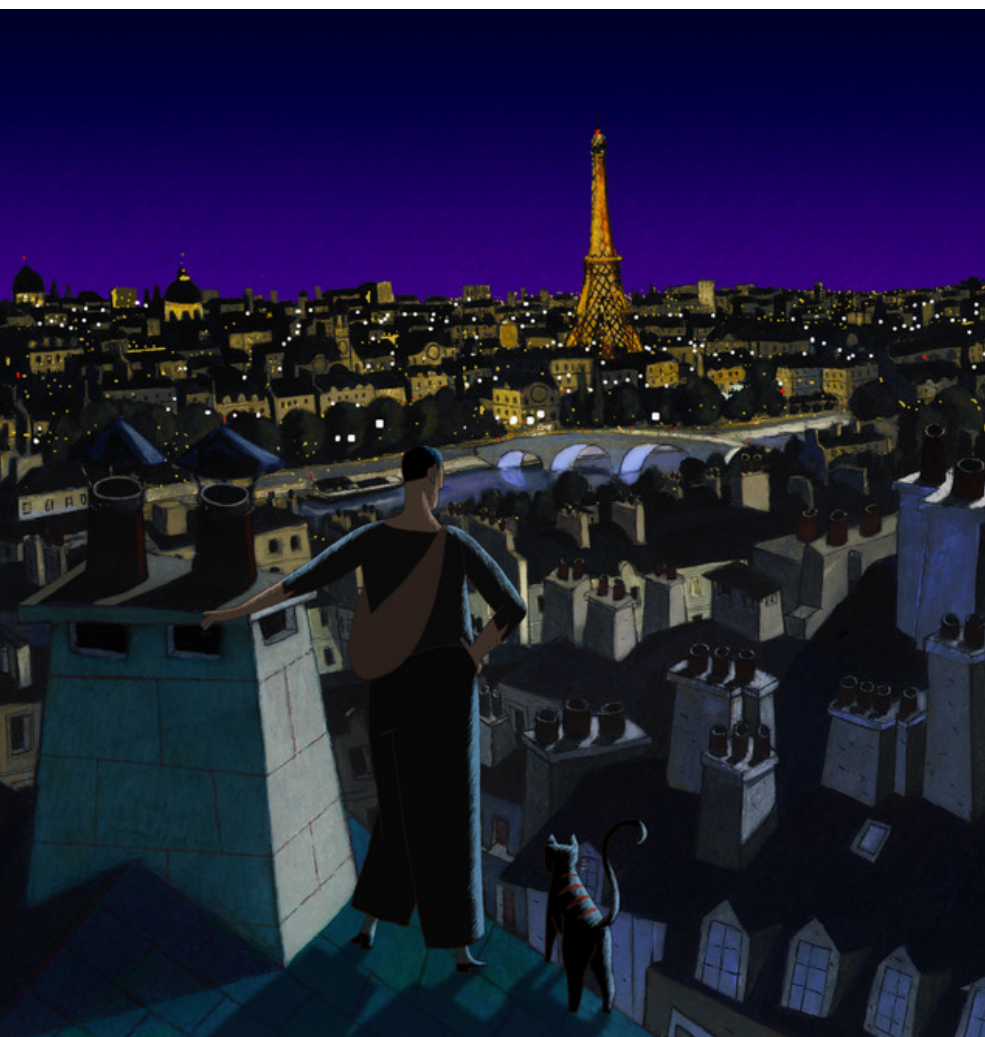
En katt i Paris utspelar sig i Frankrikes huvudstad. Rita egna hus-siluetter av en storstad. Du kan klippa och klistra eller måla och rita.

Dino och Nico tar sig fram smidigt genom staden. Gör en egen hinderbana och filma med mobil eller surfplatta när du tar dig igenom banan. Klipp sedan ihop en film med musik.

Välj en karaktär ur filmen. Teckna karaktären på papper. Vilken hudfärg har karaktären? Ögonfärg? Kläder? Vilka egenskaper har karaktären som du minns?

Filmhandledning

Den här filmen har en fördjupande filmhandledning på www.filminstitutet.se

OM FILMEN

Tema: Sagor & äventyr

Språk: Franska

Land: Frankrike

Ålder: Åk.2-3, Åk.4-5

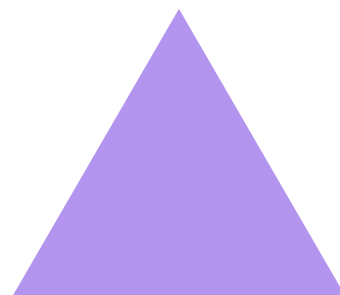
Produktionsår: 2010

Regi: Alain Gagnol & Jean-Loup Felicioli

Längd: 65 min

Tillåten från: 7 år

Distribution: Folkets bio

SAMEBLOD

Regi: Amanda Kernell
Bilder från Nordisk film

Elle-Marja som går i nomadskola beslutar sig för att bryta med sitt samiska arv och bli svensk. En berättelse om Sveriges skamliga koloniala historia som berör och upprör och som belyser vikten av individuell och nationell historieskrivning.

Elle-Marja och hennes lillasyster Njenna skickas till nomadskolan, den obligatoriska internatskolan för samiska barn. På skolan får de beröm när de pratar svenska men bestraffas när de pratar sydsamiska.

En kväll blir Elle-Marja inbjuden till lärarinnans stuga där de dricker kaffe och pratar om läraryrket, Elle-Marja tycker att lärarinnan har fina kläder och ett intressant jobb. En tid senare kommer det finbesök till skolan, rasbiologer från institutet i Uppsala. Barnen får genomgå förnedrande fysiska undersökningar där det utförs mätningar av barnen näsor och pannben. De måste också klä av sig nakna och fotograferas framför kameran.

En kväll snor Elle-Marja en klänning av sin lärarinna som hänger på tork. Hon smiter

"Barnen får genomgå förnedrande fysiska undersökningar där det utförs mätningar av barnen näsor och pannben. De måste också klä av sig nakna och fotograferas framför kameran."

iväg till en dansbana och träffar Niklas från Uppsala, istället för att säga sitt riktiga namn presenterar hos sig som Christina.

Efter mötet med Niklas ber Elle-Marja sin lärarinna om ett intyg för att få åka och studera i Uppsala, men hon nekas intyget med motiveringen att hennes folk behövs uppe i fjällen för att inte dö ut. Då bestämmer sig Elle-Marja för att rymma till Uppsala och tar ett hastigt farväl av sin lillasyster som blir kvar på nomadskolan.

På plats i Uppsala söker Elle-Marja upp

Niklas och ber om att få bo där tills hon hittar något eget. Niklas överklassföräldrar ogillar att Elle-Marja verkar förälskad i deras son och efter en intim natt blir Niklas tvungen att avvisa Elle-Marja från huset.

Elle-Marja inser att livet i stan inte kommer bli lätt, men hon beger sig till universitetet i Uppsala för att ansöka om sin skolgång. Hon får en plats på skolan och börjar genast studera, dock stöter hon på problem när klasskompisarna ser snett på henne och lämnar spydiga kommentarer efter sig. Som tur är träffar Elle-Marja nya vänner som är snälla och hjälper henne att stå upp mot mobbarna.

Men när skolans rektor berättar att hon måste betala den dyra skolavgiften för att kunna gå kvar på skolan måste Elle-Marja åka hem och be om pengar. Hon inser att det innebär att hon måste lämna sin familj och bryta sitt samiska arv.

FRÅGOR ATT STÄLLA EFTER FILMEN

Har du lärt dig något nytt om samerna efter du sett filmen? Varför tror du att flickorna inte fick prata samiska på skolan? Är det viktigt att lära sig svenska?

Filmen utspelar sig på 1930-talet och skiljer sig från dagens Sverige. Hur har samerna fått det bättre sen dess? Vad kan vi göra mer för att stödja samerna i Sverige?

Vilka fördomar har de rasbiologer som besöker skolan? Vad säger de om barnens utseende?

PRAKTISKA ÖVNINGAR ATT GÖRA EFTER FILMEN

Vad vet du om vår samiska historia och det samiska kulturarvet? Sök reda på så mycket information du kan och gör en kort informationsfilm.

Visste du att samerna har fantastiska berättelser och sagor? Ta reda på så mycket du kan om samernas egna historier. Kan du återberätta sagorna i en podcast eller film?

Packa väskan. Spela in en scen där du packar din väska för att flytta. Vad tar du med dig? Vart är du på väg?

Rita den scenen från filmen som du minns bäst. Varför kommer du ihåg just den scenen? Vad handlar den om? Använd papper och pennor.

OM FILMEN

Tema: Jämställdhet/genus, tonår/skola/sex

Språk: Sydsamiska, Svenska

Land: Sverige

Ålder: Åk. 7-9, Gymnasiet

Produktionsår: 2017

Regi: Amanda Kernell

Längd: 110 min

Tillåten från: 11 år

Distribution: Nordisk Film

Filmhandledning

Den här filmen har en fördjupande filmhandledning på www.filminstitutet.se

FLER A-MÄRKTA FILMER

FÖR GYMNASIET

CIRKELN

En natt när månen färgas blodröd befinner sig sex tonårsflickor i en övergiven folkpark. De har blivit dragna dit av en mystisk kraft. Tonårsflickorna är "De utvalda", en grupp häxor utsedda att rädda världen. Plötsligt är tiden i gymnasiet på liv och död. De måste lära sig samarbeta trots sina olikheter, och kontrollera de magiska krafter som börjat vakna till liv inom dem.

MARTHA & NIKI

Martha och Niki är en svensk dansduo. De var de första kvinnorna att vinna dansmästerskapet "Juste Debout" i Streetdance. Den här dokumentärfilmen handlar om dansen, vänskapen och hiphopen.

OUAGA GIRLS

En grupp unga kvinnor studerar på en bilmekanikerskola i Ouagadougou. Det är inget de själva valt, men de lever i ett land där cirka 50 procent av ungdomarna är arbetslösa och jobben en het fråga. Filmen dokumenterar kvinnornas vardag där deras drömmar och mod ställs mot åsikter, rädslor och samhällets förväntningar på vad en kvinna ska vara.

VAD SKA FOLK SÄGA?

Nisha bor i Oslo med sin familj. Hon gillar att umgås med vänner och festa, men när hennes pappa upptäcker att Nisha har en pojkvän blir han rosenrasande och skickar henne till släktingarna i Pakistan för att uppfostra henne. Nisha har aldrig varit i Pakistan och kulturen och kvinnosynen sätter hård press på henne.

LITTLE WING

12-åriga Varpu lever i Helsingfors i Finland tillsammans med hennes mamma men hon har aldrig träffat sin pappa. Hästar är Varpus största intresse och hon tillbringar mycket tid i stallet. Hemma får Varpu ofta stötta och ge kloka råd till hennes oansvariga mamma. Varpu är en stark tjej som ibland får vara den mogna i familjen. Mamman är såpass självupptagen att hon glömmer bort Varpus födelsedag. En dag beslutar Varpu att söka upp sin pappa.

LILJA 4EVER

Sextonåriga Lilja befinner sig i en dyster tillvaro i Ryssland och drömmer om ett bättre liv. En dag träffar hon Andrej och blir kär, och när han ber henne följa med till Sverige är hon lättövertalad. Väl på plats inser hon att hon blivit lurad. Plötsligt öppnar sig en mörk undre värld och Liljas liv blir hopplöst.

THELMA & LOUISE

De två bästa vännerna Thelma och Louise bestämmer sig för att lämna sina gamla liv och resa ut på äventyr. I en gammal Thunderbird på de amerikanska vägarna åker de från plats till plats och frigör sig. Men efter en rad händelser blir de tvungna att fly från polisen på grund av sina brott.

FUCKING ÅMÅL

Vi möter Agnes och Elin som är mitt uppe i tonåren med allt vad det innebär. Kärlek, vänskap, tillit och sökandet efter en identitet. Det är inte lätt att förstå sig på kärleken och sin sexualitet när samhället runt omkring är trångsynt och inskränkt. Lucas Moodyssons klassiker från 1998.

DET LEVANDE SLOTTET

Sofie lever ett helt vanligt liv tills den dag då hon möter trollkarlen Hauru. Sofie blir bortförd och hamnar hos Ödehäxan som förvandlar Sofie till en gammal kvinna. Nu måste hon bege sig ut på en farlig resa för att bryta förbannelsen. På vägen lär hon känna elddemonen Califer och Haurus unge elev Mark och gömmer sig i det levande slottet. Sofie och Haurus vänskap växer sig starkare och Hauru riskerar sitt liv för att skapa fred i det lilla landet. Sofie måste lösa förbannelsen.

SKRUVA DEN SOM BECKHAM

Jess drömmer om att bli professionell fotbollsspelare, dock har hennes indiska traditionella familj andra mål med hennes framtid vilket sätter käppar i hjulen för Jess drömmar. Jules, en annan talangfull fotbollstjej, ser hög potential hos Jess och vill att hon ska spela i det lokala fotbollslaget. En film om att bryta sig fri och gå sin egen väg- och om kärleken till fotbollen såklart!

FLER A-MÄRKTA FILMER

KLASSIKER

VILDHÄXAN

EN FILM OM MAGI OCH KRAFT
ATT UTVECKLAS

Regi: Kaspar Munk

Bilder från Nordisk film

Clara bor med sin mamma, går i skolan och hänger med sin bästa vän Oscar. Men en dag attackeras hon av en mystisk svart katt och allt förändras. Plötsligt har hon fått speciella krafter och hon har en särskild kontakt med naturen och djuren.

Clara blir sjuk efter kattattacken och Claras mamma Mille blir orolig och ringer sin hemliga syster Isa för att be om hjälp. Clara vet inte om att hon har en moster som bor långt ute i skogen och hon undrar varför hennes mamma undanhållit det i alla år. När Isa kommer på besök för att hjälpa Clara att bli frisk får Clara reda på att Isa besitter speciella krafter.

Clara blir nyfiken på sin nyfunna moster och bestämmer sig för att besöka henne i skogen. Clara får reda på att Isa är en vildhäxa och att hon utbildar andra att lära sig häxkonster.

Tillsammans bestämmer de att Clara ska tillbringa sommaren hos Isa i skogen och lära sig att bli en häxa. Runt den lilla stugan i skogen strövar djuren fritt och Clara möter alla möjliga djur på gården. Den hårda träningen att lära sig att bli en häxa börjar på en gång.

Farliga krafter härjar inne i de djupa skogarna och Clara får reda på att alla svävar i fara eftersom de onda krafterna vill utplåna alla vildhäxor. Clara möter jämnåriga Kahla och hennes pappa. Kahla ska också bli en vildhäxa. Hon har kommit mycket längre i sin utbildning hos Isa och hjälper till att lära Clara nya saker när de är ute i skogen.

Men den onda häxan Chimera är ute efter Claras krafter och hon svävar i livsfara. Om Chimera får tag i henne kan det vara slutet för skogen och alla djuren.

"Filmen bygger på författaren Lene Kaaberbøls bokserie. Låna böckerna på biblioteket och läs. Hur skiljer sig böckerna från filmen?"

FRÅGOR ATT STÄLLA EFTER FILMEN

Clara får reda på att hon har en moster som hon inte visste om. Varför tror du att hennes mamma höll det hemligt? Hur skulle du reagera om du fick reda på att du hade en okänd släkting?

Clara får magiska krafter och får flytta ut i skogen till sin moster. Hur tycker du att Claras och moster Isas relation utvecklas under filmen?

Clara måste snabbt lära sig att använda sina krafter för att försvara skogen och alla hon känner. Hur tror du att hon känner kring den enorma uppgiften? Har du själv känt dig överröst med krav och förväntningar?

I filmen upptäcker Clara att hon har flera talanger. Vad är en talang? Vad har du själv för talanger? Har du någon gång visat upp din talang?

PRAKTISKA ÖVNINGAR ATT GÖRA EFTER FILMEN

Filmen bygger på författaren Lene Kaaberbøls bokserie. Låna böckerna på biblioteket och läs. Hur skiljer sig böckerna från filmen?

Rita eller måla en magisk kraft som du skulle vilja besitta.

Vilket är ditt favoritdjur? Googla, läs i en bok eller se en film som handlar om ditt favoritdjur och spela sedan in en egen film där du berättar om djuret.

Träffa skådespelarna och möt djuren som är med i filmen. Se bakom-material från filmen på Youtube genom att söka på "Vildheks bag om".

OM FILMEN

Tema: Sagor/Äventyr

Språk: Danska

Land: Danmark

Ålder: Åk. 5-6, Åk.7

Produktionsår: 2017

Regi: Kaspar Munk

Längd: 100 min

Tillåten från: 7 år

Distribution: Nordisk Film

SPIDER THIEVES

TRE FLICKORS DRÖMMAR OM
ETT ANNAT LIV

Regi: Guillermo Helo
Bilder från BUFF / imdb

I en kåkstad i Santiago lever tre tjejer under fattiga förhållanden. De drömmer om coola och trendiga saker som de ser på tv och i stadens köpcentrum. När de börjar bryta sig in i lägenheter genom att klättra på husfasader blir de snart kända som "spindel-tjuvarna". Filmen är inspirerad av verkliga händelser och skildrar frågor om social utsatthet, drömmar och klass på ett gripande och angeläget vis.

Avi, Cindy och Estefany längtar bort från kåkstaden Toma Modelo de Peñalolen där de är uppvuxna. Ibland åker de in till staden där de möts av reklampelare och modemagasin. Tjejerna drömmer sig bort i stadens köpcentrum och önskar att de hade råd att köpa dyra kläder och prylar.

En dag lurar de portvakten till en av de dyra lägenhetskomplexen och låtsas de att de ska besöka Avis farbror. Väl inne i trapphuset klättrar de ut på husets fasad och in genom balkongen till en dyr lägenhet. De leker i lägenheten och klär på sig fina kläder, sminkar sig och äter mat ur kylan. De pratar med varandra om att de som bor där nog har råd att dela med sig av sina saker.

Tjejerna vet att det de gör är fel, men fortsätter ändå att klättra på husfasader och stjäla människors tillhörigheter. Snart får medierna nys om spindel-tjuvarna och tjejerna får det hett om öronen samtidigt som en del osämja börjar uppstå i trion.

FRÅGOR ATT STÄLLA EFTER FILMEN

Vad tycker du om att tjejerna gör inbrott i andras lägenheter och stjäla saker? Vad är skillnaden på att stjäla och låna? Varför tror du att de gör inbrott?

Hur tror du att det är att växa upp i extrem fattigdom? Kan man se på en person att hen är fattig? Hur kan man hjälpa en fattig person?

Prata om vänskap. Hur upplever du vänskapen mellan Avi, Cindy och Estefany? Vilka egenskaper tycker du att en vän ska ha?

PRAKTISKA ÖVNINGAR ATT GÖRA EFTER FILMEN

Besök Gapminders "DollarStreet" och titta och jämför hur olika familjer lever runt om i världen. Vad drar du för slutsatser?

Skriv ett manus baserat på en familj med inspiration från Gapminders "DollarStreet". Hur ser familjen ut? Hur lever de? hur ser deras hem och vardag ut?

Lista tre saker som du inte skulle kunna vara utan. Försök att hitta tre prylar i ditt hem som du skulle kunna vara utan.

Rita den scenen som du kommer ihåg tydligast från filmen på ett papper. Varför minns du just den scenen? Vad handlar scenen om?

OM FILMEN

Tema: Tonår/skola/sex,

Språk: Spanska

Land: Chile

Ålder: Åk. 7-9

Produktionsår: 2017

Regi: Guillermo Helo

Längd: 94 min

Tillåten från: 12 år

Distribution: BUFF

FIGHT GIRL

Regi: Johan Timmer
Bilder från imdb.com

Bodil är 12 år och måste byta skola när hennes föräldrar skiljer sig och flyttar isär. Bo, som hon kallas, känner stort ansvar för sin mobbade bror som har diabetes. I det nya området träffar hon Joy som introducerar henne för kickboxning. Bo använder sig av kickboxningen för att få utlopp för sin ilska kring föräldrarnas skilsmässa och för att hantera sina känslor och ta kontroll över sin egen tillvaro. *Fight Girl* är en film om vänskap och om att lära sig acceptera sig själv med sina styrkor och svagheter.

Bodil är arg och har problem med att kontrollera sin ilska över hennes föräldrars separation. Hennes familj har bott i en villa men nu tvingas hon tillsammans med sin diabetessjuka bror och mamma att bo i en lägenhet i en annan del av stan. Hon trivs inte alls i det nya kvarteret och när några killar börjar bråka med henne reagerar hon med okontrollerad ilska, då dyker Joy upp som sätter grabbarna på plats och som verkar riktigt cool. Bo får reda på att hon tränar kickboxning.

"Bo känner att hon måste få utlopp för sin ilska och beger sig till kickboxningsklubben för att få börja träna. Tränaren Cecilia utmanar Bo och träningen går bättre och bättre."

Bos bror Dani kan få blodtrycksfall och Bo har fått lära sig hur hon ska hjälpa honom om det händer. Dani är förtjust i en tjej på deras skola, Izis som spelar i ett band. Han har svårt att prata med Izis och gör egen musik för att imponera på henne.

Föräldrarna fortsätter bråka i telefon och Bo känner att hon måste få utlopp för sin ilska och beger sig till kickboxningsklubben för att få börja träna. Tränaren Cecilia

utmanar Bo och träningen går bättre och bättre.

När Dani bestämmer sig för att ge Izis en cd-skiva med sin musik blir det bråk med några andra killar. Bos magkänsla tar över och hon använder det hon lärt sig på boxningsklubben på ett sätt som är helt utanför regelboken. Allt blir fel.

Tränaren Cecilia vill stänga av Bo från klubben men hon får ändå en ny chans och Bo förstår att hon kanske inte alltid kan vara den som beskyddar sin bror.

När Dani rymmer hemifrån och Bo tillslut hittar honom talar de ut om sina känslor. Tillsammans hjälper de varandra att stå emot deras föräldrars bråkiga skilsmässa och istället fokusera på sina egna drömmar. Dani startar ett band med Izis och Bo får boxas i den stora finalen.

"Kan en familj återhämta sig efter ett bråk? Hur löser ni bråk i din familj? Kan familjer se olika ut när föräldrar skiljt sig?"

FRÅGOR ATT STÄLLA EFTER FILMEN

Bo försöker hjälpa sin bror på alla möjliga sätt men han verkar inte vara så värst mottaglig för hjälp, varför tror du att det kan vara så? Föräldrarnas bråk leder till rättgång mellan mamma och pappan om vårdnaden och var Dani och Bo ska bo, hur tycker du att de vuxna betar sig i filmen?

Är det bra eller dåligt att vilja skydda sitt syskon? Var tycker du att gränsen går för vilket ansvar ett syskon har?

Bo är väldigt arg. Hon har många känslor inom sig som kommer ut i form av ilska. Har du någon gång känt dig riktigt arg? Vad gjorde du då? Kunde du ha hanterat det på ett annorlunda sätt?

Bos mamma och pappa bråkar väldigt mycket och tar inte ansvar för situationen. Det påverkar Bo och hennes bror väldigt negativt när de är osams. Hur tycker du att föräldrarna borde ha hanterats konflikten?

Kan en familj återhämta sig efter ett bråk? Hur löser ni bråk i din familj? Kan familjer se olika ut när föräldrar skiljt sig?

PRAKTISKA ÖVNINGAR ATT GÖRA EFTER FILMEN

Rita en scen som du minns bäst från filmen. Prata om varför du kommer ihåg just den scenen.

Berätta om en egen sport som du håller på med eller skulle vilja prova.

Gör intervjuer med dina familjemedlemmar där du frågar dom om hur de själva hanterar konflikter och hur de skulle reagera i olika situationer.

Filma en scen med mobilen eller en surfplatta under temat "ilska".

OM FILMEN

Tema: Mobbning, Hälsa/droger, tonår/skola/sex

Språk: Flammländska

Land: Belgien, Nederländerna

Ålder: Åk.5-9

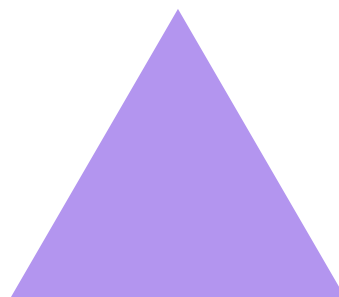
Produktionsår: 2018

Regi: Johan Timmer

Längd: 84 min

Tillåten från: 11 år

Distribution: Swedish Film

DRÖM VIDARE

EN FILM OM SYSTERSKAP, LOJALITET
OCH DRÖMMAR

Regi: Rojda Sekersöz

Bilder: Alexandra Aristarhova

Mirja kämpar med att hitta sin plats i livet. Hon slits mellan kriminalitet och livet som "ordningsam vuxen". Hennes mamma har blivit sjuk i lungsjukdomen KOL och Mirja behöver ta hand om sin lillasyster Isa. Hon fixar ett jobb på ett hotell, men hennes vänner blir upprörda för att Mirja drar sig undan. Hur förändrar man sin framtid när den redan verkar vara förutbestämd? Filmen handlar om systerskap, drömmar, lojalitet och klasskillnader.

Mirja har avtjänat ett fängelsestraff och hennes bästa vänner hämtar upp henne utanför fängelset. De har planerat att göra en stöt mot en guldbutik för att få ihop pengar till en resa till Sydamerika. Mirja som bor hos sin ensamstående mamma Sirkka försöker uppfostra sin lillasyster Isa som drömmer om att bli modell. När Mirja kommer hem efter fängelsestraffet ställer mamma Sirkka krav på henne att skaffa sig ett jobb och sluta hänga i kriminella kretsar. Mirja gör ett försök i att skaffa ett jobb på ett hotell och lyckas bli anställd som diskare. Hon jobbar flitigt undviker sina vänner och blir snart uppgraderad till hotellstäd.

Mirjas kompisgäng börjar märka att hon undviker dem och med stort missnöje besöker de henne på jobbet och ställer till med oreda. När hotellchefen får reda på att värdesaker

försvunnit på gästernas rum ger han Mirja sparken direkt. Trots att Mirja inte stulit någonting blir hon utpekad som det svarta fåret och får ta konsekvenserna av någon annans handling. Hon konfronterar sina vänner angående stölden men de hävdar att de är oskyldiga. Mirja har svårt att lita på sina kompisar och de blir osams.

När mamma Sirkka får en dyr klocka av lillasyster Isa i present uppdagas det att tjuven i själva verket är Isa. Hon har stulit klockan på ett hotellrum när Mirja agerat barnvakt åt Isa och var tvungen att ha med henne på jobbet. Sirkka blir arg och besviken på Mirja som får skulden för stölden och hon blir utslängd ur lägenheten och får tillbringa några nätter på gatan.

Mirja har inga pengar och en svår familjesituation och bestämmer sig för att göra stöten mot guldbutiken tillsammans med sina vänner. Men mitt under kuppen måste hon avbryta och ta hem sin berusade lillasyster Isa som ränner runt på stan mitt i natten. Isa är själv hemma då mamma Sirkka akut fått åka in till sjukhuset.

Systrarna får reda på att mamma Sirkka avlidit till följd av sin lungsjukdom och nu är de ensamma kvar. Där och då tar Mirja beslutet att lämna sitt gamla liv och börja ett nytt.

"Fundera över vilken betydelse Mirja har för sin lillasyster Isas liv? Hur ser systerskapet ut?"

FRÅGOR ATT STÄLLA EFTER FILMEN

Hur beter sig tjejerna här i grupp? Finns det någon skillnad på hur tjejer respektive killar brukar beskrivas på film?

Lojalitet verkar viktigt för tjejerna. Vad händer när Mirja drar sig undan vännerna och framför allt deras livsstil. Hur reagerar de?

Fundera över vilken betydelse Mirja har för sin lillasyster Isas liv? Hur ser systerskapet ut?

Mirja har suttit i fängelse och försöker lämna sitt gamla liv bakom sig men förlorar både jobbet och sin mamma. Hur tror du att det är att få motgångar i livet? Har du själv stött på motgångar? Hur hanterade du det?

PRAKTISKA ÖVNINGAR ATT GÖRA EFTER FILMEN

Skriv, rita, podda eller filma och beskriv vad dina vänner/syskon betyder för dig.

Gör en arbetsintervju med en kompis där ni förbereder frågor ni ska ställa varandra och filma det. Titta sedan på filmen och fundera/berätta hur det kändes att ställa frågor om din kompis samt svara på frågor om dig själv.

Skriv ett eget dagsboksinslag om ditt liv. Kan du känna igen dig i några av Mirjas problem? Beskriv vad systerkap och vänskap betyder för dig.

Filmhandledning

Den här filmen har en fördjupande filmhandledning på www.filminstitutet.se

OM FILMEN

Tema: Värdegrund, Samhälle och politik, Tonår/skola/sex

Språk: Svenska

Land: Sverige

Ålder: åk 9- gymnasiet

Produktionsår: 2017

Regi: Rojda Sekersöz

Längd: 90 min

Tillåten från: 11 år

Distribution: Nonstop Entertainment AB

DEN HÄR
FILMEN HAR
GJORTS MED
STÖD FRÅN
FILM I DALARNA

VILL DU VETA MER?

Fördjupning

Vill du veta mer om A-märkt, Bechtel-testet och kvinnlig representation i film? Då kan du besöka följande hemsidor:

www.a-listfilm.com

www.bechdeltest.com

www.wift.se

Kontakt

Vill du ha hjälp att hitta fler A-märkta filmtitlar? Eller har du frågor om denna folder? Välkommen att kontakta filmkonsulent för barn & unga på Film i Dalarna.

Boka film för visning

Vill du boka en film till skolbio eller annan visning? Kontakta distributör i första hand. De står utskrivna på vissa titlar, önskar du andra titlar vänligen kontakta Film i Dalarna för mer inspiration.

www.filmidalarna.se

Filmhandledning

På Filminstitutets hemsida hittar du fler A-märkta filmhandledningar som är gratis att ladda ner.

www.filminstitutet.se

Producerad av Film i Dalarna

Författare:

Linda Carolina Svensson, Nadia Holma och Lovisa Persson

Bilder:

a-listfilm.com/Alexandra Aristarhova/ BUFF Malmö/ imdb.com/Sundance-Wireimage/ Nordisk film/ Triart/ Svenska Filminstitutet/ Filmcentrum/ Mei Li Wu/ Folkets bio/ SF Studios/ Flickr.com

Adress:

Film i Dalarna
Falugatan 2
79171 Falun

www.filmidalarna.se

A-märkt är ett filmpedagogiskt verktyg att använda sig av när man ser på film. Märkningen används för att synliggöra kvinnlig representation i film.

I denna folder har vi samlat tips på A-märkta filmtitlar med tillhörande samtalsfrågor och praktiska övningar riktade till barn och unga.